

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felölös szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadó hivatal: K-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

A jövő költségvetési év.

Budapest, 1895. aug. 4.

(Vége.)

A költségtöbblet egyik oka az állami anyakönyvi felügyelői intézmény, mely 23 nagy fizetéses állami tisztviselői állás rendszeresítését követelte, jóllehet ennek az egész felügyelői intézménynek a mostani szervezetében aránylag csekély a gyakorlati haszna és jelentősége. Mert vannak olyan felügyelők, kiknek kerületébe 360 anyakönyvi székhely esik, tehát az egyes felügyelőknek fizikai idejük sines, hogy egy év lefolyása alatt ezt a három-négy törvényhatóság, vármegye, város, területet bejárják és székhelyről-székhelyre megejtsék a vizsgálatot. Ezért talán célszerűbb is lett volna a járásokra nézve a főszolgabírákat, a rendezett tanácsú városokra nézve ez alispánokat és a törvényhatósági városok anyakönyveinek ellenőrzésére nézve pedig a főispánokat és azok helyetteseit megbízni. Ezeknek ugyanis törvényadta kötelességük, hogy évenként megejtsék a hivatali vizsgálatokat és ezen alkalommal módjukban állhat vala az anyakönyvek revíziója is, melyet a többi vizsgálatokkal egy füst alatt megejthettek volna és egy-egy ilyen vizsgáló főtisztviselőre kevés dolog is esett volna, mert a teher a sok vizsgáló között megoszlik vala. Most aztán ez a külön kinevezett állami anyakönyvi felügyelő, még ha folyton uton van is télen-nyáron, sárban-vizben, kötelességét mégsem tudja tisztességgel elvégezni, a legjobb akarata mellett sem, mert nincs rá fizikai ideje. A felügyelők számának szaporítása pedig pénzügyi okokból egyelőre lehetetlen. Ezen kívül sokkal több önálló anyakönyvi kerületet kellett felállítani, mint kezdetben hitték. Ezek megint tetemes új hivatalrendszeresítési kiadásokkal járnak, holott a körjegyzőségek decentralizálása folytán a dolog nem csak pénzügyileg, de célszerűség szempontjából is előnyösebben megoldható lett volna. Most aztán a költségek is óriási mértékben szaporodnak, anélkül azonban, hogy az állami anyakönyvi intézmény funkcióját elősegítenék ezzel. Pedig ettől az új intézménytől joggal sokat várhattunk a közigazgatás menetének javítása és gyorsítása érdekében. Ezek az elhamarkodott intézkedések pedig majd újból ki fogják hívni a kritikát a költségvetés tárgyalásakor, mikor már a kormány a polgári házasság és az állami anyakönyv mellett nem argumentálhat többé politikai érvekkel, mert az akkor már tisztán finansziális kérdéssé

fog devalválódni és ebből a szempontból ezeket a szervezeti hibákat nehezebb lesz indokolni és mentegetni. De ismervén a mostani belügyminiszter kiváló gyakorlati közigazgatási képességét és a nehezebb dolgokban is tanúsított leleményszerűségét és erélyességét, hinni szeretjük, hogy ezeket a kezdeti nehézségeivel felmerült hibákat mihamarabb és pedig derekasan fogja reparálni, úgy hogy ez az új intézmény teljesen be fog válni.

Annyi azonban bizonyos, hogy egyelőre ez az ügy nehezíti a költségvetés összeállítását és hogy az egyes kormányzati ágakban éppen ezen új és költséges intézmények miatt nagyobb tervekkel előreláthatólag alig találkozunk. Inkább, miként a költségvetési előmunkálatokból — eddigi értesülésünk alapján — sejtjük, a kormányzati ágak költségeinek fedezése tekintetében az egyes kiadási tételek helyesbítésére és lehető szorgos megtakarításokra törekednek. A jövő év számlájából nem kell kifejezteni az 1896-ik évi milléniumi kiállítást sem. Ennek szerepeltetni kell az államháztartás mérlegében a „fizet” és „tartozik” rovatban egyaránt. Talán erre való tekintettel is a jövő költségvetési év nem fogja túlhaladni a rendes folyó ügyek keretét, hanem csak a köznap és nélkülözhetetlen kiadásokról fognak gondoskodni a jövő évi költségvetésben. A nagyobb kormányzati tervek előreláthatólag a millénium utáni évre maradnak.

X+Y.

Politikai hírek.

Az interparlamentáris kongresszus. A magyar képviselők: Apponyi Albert gróf, Veszter Imre és Pázmándy Dénes, Jókai Mór elnökölte alatt érkezelést tartottak, melyen Türr István tábornok is részt vett. Elhatározták, hogy a kongresszus előkészítő bizottságába Apponyi grófot és Pázmándyt küldik ki. Pázmándy tartja a magyarok nevében az üdvözlő beszédet és Apponyi gróf fog válaszolni a románoknak, míg Jókai meghívja a kongresszust a jövő évre Budapestre.

A magyar álláspont az, hogy a nemzetiségi kérdés nem tartozik a kongresszus elé. A magyar képviselők készek ugyan a kongresszus után a nemzetiségi kérdést szabad diskusszió tárgyává tenni, de hivatalosan a kongresszuson nem tárgyalják azt. Urechia, a liga elnöke, a kongresszus külföldi tagjait sorba járja, de azért a magyar érdekek dialektizálva van.

A kongresszus 1896-ban Budapestre jön.

A magyarok aug. 17-én tisztelegnek a belga királynőnél, József nádor leányánál.

A budapesti nemzetiségi népgyűlés küldöttsége ma ideérkezik és memorandumot ad át az interparlamentáris konferenciának.

Az itteni összes lapok a nemzetiségi konferenciáról írnak, a magyarok ellen foglalva állást.

Nemzetiségi kongresszus. Nagyon mozgal-

mas képe volt e hó 10-én Budapestnek, mikor is a nyilvános gyűléssé degrodált nemzetiségi kongresszust kezdték még oláh, szerb és tót atyánkfiai s világboldogító eszmeiket, közös kieserülés után, az ezredéves ünnep plakátján akarták az összes emberiség kicsinyjével, nagyjával megbámultatni. A finom vegyes nyilvános gyűlés irányát — melyen csak a festői nemzeti viseletek érték el legnagyobb hatást — leginkább jellemzi annak programja, mely szerint kívánják a külön nemzetiségi minisztériumot, az egyházpolitika megváltoztatását, az általános titkos szavazati jog behozatalát s a választási visszaélések megállítását, a megyék nemzetiségek szerinti arrondolását és a nemzetiségi nyelvek az adminisztráció terén való érvényesülését, továbbá az esküdtzéki ítélkezésnek vagy teljes eltörlését, vagy pedig annak oly városokban való elhelyezését, hol tolmács nélkül lehet tárgyalni; kívánják az egyház autonómiájának épségben tartását és ebbeli sérelmeik gyógyítását, végül elhatározzák, hogy az összes nemzetiségek a nemzeti ügyek rendezése végett memorandumot készítsenek, s ezt a királynak is küldjék meg.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Sepsi-Szentgyörgy, júl. 6.

(Folytatás.)

Bereczkben mindent megtettem, hogy a jövő tanév zavartalanul, az iskola helyiség kellő felszereléssel kezdhesse meg. A dálnoki állami iskola már új díszes épületében kezdi az új tanévet. Az erődi áll. iskola felépítése iránt a legsürgősebb felterjesztést tettem addig is, míg az iskola felépül, a mostani iskolaterem olyan karba hozatala iránt, hogy abban a tanítás megkezdhesse. Megkaptam a kellő költséget a hídvegi iskola építéséhez, miután a régóta huzódó telekügy is szerencsésen megoldott, az árlejtést úgy erre, mint a bitai iskola építésére kitűzték.

Megemlítem még, hogy Lisznyón az egész község nagy örömmel üdvözölte az államosítás eszméjét s az ev. ref. egyház egyik buzgó bizottsági tagtársunk Ujjvárossy József atyai jóindulatu tanácsára készséggel sietett a telek nehéz kérdését az egyház tulajdona felajánlásával megoldani.

E helyen örömmel hozhatja a tekintetes bizottságnak tudomására, hogy a magas tanügyi kormány az aldobolyi lelkészeknek az állami iskolában teljesített hitoktatásért jelentősen 50—50 frt tiszteletdíjat utaltványozott. Ugyszintén a gondnokság is ki-nevezettett. Az iskola építésére is serényen folyik, ez iskola is saját hajlékában kezdheti meg jövő évben pályafutását.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól szóbeli felhatalmazást nyervén ide küldetésem alkalmával, hogy azon községi iskolai tanítók, kiknek illetménye nem éri el a 400 frtot, azoké addig felemeltesenek: már eddig is — örömmel jelenthetem — hogy ez iránt több tanító, illetőleg iskolázék folyamodott.

Tudomására hozza a közigazgatási bizottságnak hogy a most említett vall. és közokt. minisztérium általános körrendeletben figyelmezteti a tanfelügyelőségeket, hogy a nagyszabeny g. kel. tanítóképzőben a mult tanévben végzett azon növendékek oklevelei, a melyek az ott jelenlevő kir. tanfelügyelő által alá nem íratk, el nem fogadandók s e tanítók, kiknek ilyen hiányos oklevelük van — tanítókul meg nem választhatók.

A magyar állam ezeréves fennállásának ünneplése alkalmából 1896-ban Budapesten rendezendő orsz. kiállításon Háromszékvármegye területéről a a sepsi-szentgyörgyi és kézdívásárhelyi állami polgári fiúiskola, a sepsiszentgyörgyi községi polgári leányiskola, a baróthi állami felsőnép iskola, továbbá a helybeli, az ilyefalvi, kézdívásárhelyi, őtfalva-zoltáni községi elemi és nyéni, dálnoki áll. elemi iskolák vesznek részt.

Sajnálattal említi fel, hogy dacára a többszöri felhívásnak és sürgetésnek az 1894-5 tanévi népoktatásra vonatkozó statisztikai anyaggyűjtő táblázatok több községi előjárások részéről mindeztidőig be nem terjesztettek. Ezen előjárások ellen a legszigorubb eljárást hozta javaslata.

Vége jelenti, hogy a lefolyt július hónap folyamán érkezett a tanfelügyelőségi iktatóra 211 drb., mely 183 drb. kiadvánnyal nyert elintéztést.

Közmunka és közlekedésügy.

Gyárfás Győző kir. főmérnök jelenti, hogy július hónapban a közlekedés akadálytalan volt; a porlehzás a száraz időben több helyen eszközöltetett.

A törvényhatósági közutakra a fedanyag szállítás folyamatban volt.

A nyén-bodza-krásznai hadászati fontosságú törvényhatósági közut 47+⁰⁰⁰—48+⁰⁰⁰ km. szakaszának rendezési munkáit a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 4917 forint 30 kr. összeg erejéig engedélyezte, mely munkák kivételének biztosítása tárgyában megtartott árlejtésen kedvező eredmény érte el, a mennyiben Martini Jakab és Pittino Anselm vállalkozók 30 százalékos leengedtek, velük a szerződés meg is kötött.

(Vége köv.)

Gazdasági kiállítás Sepsi-Szentgyörgyön.

— augusztus 3.

Tervezet a háromszékvármegyei gazda-bizottság által Sepsi-Szentgyörgyön, a polgári fiú-iskola tornatermében és udvarán 1895. évi október 28. bezárólag nov. 4-ig terjedő gazdasági kiállításról.

A kiállítás célja.

A kiállítás célja: a vármegye mezőgazdaságát kertesztet, állattenyésztését hűen és úgy feltüntetni, hogy a gazdaközönség ne csak okulást és tapasztalatot szerezzen, hanem produktumainak piacot is biztosítsa; a gazdasági eszközökből viszonyainkhoz mérten a legelőszereket kijelölhesse s főleg a gazdabizottságot azon helyzetbe juttassa, hogy már e kiállításon kijelölhesse, kik és minő terményekkel, eszközökkel vehetnek részt az országos kiállításon? ezért a tervezetben irányadóul vétezt föl az országos kiállítás programja.

Mit lehet kiállítani?

A kiállításon oly tárgyak állíthatók ki, melyek a mezőgazdasághoz tartoznak, azzal kapcsolatban vannak, s gazdasági termények előállításához, kikészítéséhez szükségesek. Továbbá az alább részletezendő csoportbeosztás valamelyikébe sorolhatók. A kiállításon mint kiállító résztvehetnek: a megye területén lakók, itten termelt, előállított tárgyakkal, ugyancsak más megye területén lakók, de háromszéki birtokukon előállított termékeikkel.

E szabály alól kivételnek: a) mezőgazdasági eszközök, gépek; b) oly termények, melyek Háromszékvármegyében nem termeltettek, de meghonosítását a kiállító óhajta, szintén más megyéből is kiállítható.

Hogy mennyiben alkalmazható kivételes eljárás egyéb ezikkre, afelett a kiállítási bizottság határoz esetről-esetre.

Csoport-beosztás.

I. csoport: Talajnevek, trágyaszerek.

A) Talajnevek.

Tárgyai: A megye területén előforduló különböző talajnevek, agyag, kőzetek, kavics, homok, szikföld, tőzeg, lész, stb.

A talajnevek e célra alkalmas üvegedényekben lehetőleg úgy helyezendők el, hogy 25—30 cm. magas profil mutassanak.

B) Trágyaszerek.

Tárgyai: Az ásványtrágyák különböző ne-

mei, gipsz, mész, márga, csók, stb. Az állati trágyák közül guano és hasonlók, csonttrágya és liszt, szaruforgács stb. mesterségesen összeállított trágyaszerek, compost-félék.

Az itt felsorolt trágyaszerekből 5—5 kgr. küldendő be és legmentesen záró üvegfedéllel ellátott ládacsakban állítható ki.

A kiállítandó mesterséges, vagy műásványtrágyánál annak vegyelemzése is közlendő. A trágya ára mellett, a vasúti szállítási költség közlése is kívánatos.

II. csoport: Mezőgazdasági üzleti berendezés, mezőgazdaságok berendezése.

Óhajtatandó, hogy a megye földmívelési állapotának s gazdaságvitelének képét nyújtó gyűjteményes kiállítások — viszonyainkhoz mérten — nagy, közép, és kisbirtok szerint csoportosítva nyerjen bemutatást. E csoportban helyet foglalhatnak a nagy, közép és kisbirtokosok kiállításai, egyes nagyobb gazdasági üzemet folytató gazdaságok, gyárak kiállításai.

A gyűjteményes gazdasági kiállításokban helyet foglalhatnak a gazdaságban előállított összes gazdasági, erdészeti és mezőgazdasági ipari termékek, állatok rajzai és mintái, tőrkepek és tőrrajzok, mindennemű épületek rajzai és mintái és általában minden a gazdaságok berendezésének ismertetésére alkalmas tárgyak, rajzok, minták és adatok.

III. csoport: Kenyértermények és azok magvai. Hüvelyesek és azok magvai. Takarmánynövények és azok magvai.

a) Gabonafélék, lisztes magvak: Buza, rozs, árpa, zab, tongori, köles, hajdina, (pohánka, harieska) stb.

b) Hüvelyesek: Bab, borsó, lenese, búk-köny, babó stb.

c) Takarmányfélék: a) konzervált állapotban: szárított széná, nyers édes széná, nyers barna széná, nyers savanyított széná, növényhulladékok. Póttakarmányok: korpá, maláta csira, pogácsa, szárított móslik, egyéb.

d) Magvak: Lucerna-félék, herefélék, baltaszim, seradella, egyéb pillangós virágúak, mohar, rozsnokfélék, egyéb fűvek.

Ezen csoportba tartozó termények kikészítésére, tisztítására, konzerválására és eltartására szolgáló készülékek, tartályok és épületek mintái és rajzai.

Tudnivalók.

1. Az ide tartozó terményekből lehetőleg egész növények, vagy legalább kalászkok is kiállítandók kis kővekben, vagy pedig keretekbe foglalt táblákra erősítve.

2. Magvak csak az 1894. és 1895. évi termésből állíthatók ki és az évjárat kiteendő.

3. Magvaknál kemény kártyapapírra írva a következő tulajdonságok és adatok tüntetendők ki: A kiállított termény közvetlenül trágyázott földben termelt-e és milyen elővetemény után?

A mag viszonylagos, vagyis egy hektoliter sulya?

Az évi termelés vagy eladás mennyisége?

Eladó terményeknél az ár is meghatározandó. Eladó terményeknél a kiállított mag mintául szolgál, melyért a kiállító szavatosságot vállal.

4. Termelők részéről gabona és hüvelyesekből legkevesebb 5 liter, takarmányfélék magvaiból legalább 2 liter állítandó ki és pedig fedővel ellátott üvegedényekben, faládikák, vagy zacskókban. Ugy a ládikák, mint a zacskók felületére üveglap teendő.

5. Takarmányfélékből legkevesebb egy huszad köbméter állítandó ki és pedig száraz takarmány a kazalból vágva léczek és szalagokkal leszorítva; oly anyagok pedig, melyek nagy szagot terjesztenek, vagy pedig kiszáradás által jellegüket veszítik, jól záró üvegedények vagy faládikákban állítandók ki.

(Folyt. köv.)

Tanügy.

Jelentése M. Székely János közs. isk. igazgatónak az 1894-5-ik évről. Felolvastatt az iskolaszéknek f. évi júl. 29-én tartott ülésében.

(Folytatás.)

Bár a mellékelt statisztikai táblázat részletes adatokkal szolgál, a főbbeket itt is felemlíteni he-

lyén valónak tartom. Beiratkozott 221 leány, kimaradt 21, létszám év végén 200.

Vallásra nézve róm. kath. 81, ev. ref. 137, unitárius 1, izraelita 2. Erkölesi magaviseletre nézve: diéséretes 138, jó 38, tűrhető 4. Előmenetel tekintetében: kitűnő 71, jeles 44, jó 39, elégséges 20, elégtelen 32. A 221 növendék mulasztott 4306 félnapot. Nem igazoltatott 412.

A beiratkozott fiuk száma 187, kimaradt 16. Létszám az év végén 171. Vallásra nézve: róm. kath. 59, gör. kel. 1, ev. ref. 122, unitárius 5. Erkölesi magaviselet tekintetében: diéséretes 87, jó 77, tűrhető 7. Előmenetelre nézve: kitűnő 47, jeles 37, jó 49, elégséges 16, elégtelen 2. A 187 tanuló mulasztott 3410 félnapot. Nem igazoltatott 261.

Az ismétlő iskolába járt leányok száma 47 volt. Fiuk számára nem volt ismétlő iskola. Nem pedig azért, mivel az ismétlő iskolaköteles fiuk, 3 kivételével, mind iparos tanulók, kik ipariskolába jártak; de oda járt a jelzett ismétlő iskolaköteles is.

A szegény tanulók segélyezése két irányban történt. Tanszerekkel, könyvekkel minden szegény tanuló ellátottat. Ruhasegélyben azonban már csak 45 tanuló részesült, 23 fiu és 22 leány. De ezek felruházása is tetemes költségbe kerül a városnak s azért indítványozom, hogy mondjon jegyzőkönyvileg és átiratilag a tek. Iskolaszék köszönetet a város képviselőtestületének. Igen óhajtatandó volna, hogy az iskolaszék határozatilag kimondaná, hogy oly tanuló, ki szept. 15-ig — a betegségi esetet kivéve — nem iratkozik be, azon iskolai évben ruhasegélyben nem részesül. Ez eljárást azért kellene életbe léptetni, mert némely tanuló visszaél a város jóságával. Ősszel alig lehet iskolába járásra szorítani, s mihelyt a ruházatot megkapta, a fufangosság minden nemét felhasználja a mulasztásra s tavasz felé az iskolából való kimaradhatásra.

Felvételi díjt fizetett: 162 leány 97 frt 20 kr.
à 60 kr.
Felvételi díjt fizetett: 125 fiu 75 frt — kr.
à 60 kr.

Összesen: 172 frt 20 kr.

Nem fizetett szegénység miatt 59 leány, 62 fiu.

Törvény szerint a tanítói nyugdíj-alapra ugy a mindennapi, mint az ismétlő iskolásoknak anyagi állapotukra való tekintet nélkül fizetni kell személyenként 15 krt. Ebből begyűlt összesen 68 forint 25 krajczár.

Következő szaklapok jártak: Néptanítók Lapja, Népnevelők Lapja, Nemzeti Iskola, Magyar Nyelvőr, Magyar Tanítóképző, Nemzeti Nőnevelés, Család és Iskola, Néptanoda és a Hivatalos Közöny. Az ifj. könyvtár számára „Az Én Ujságom.”

A tanító könyvtár szaporodott „Az Osztrák-Magyar monarchia” 22 füzetével.

A tanszertár 38 drb. szemléleti képpel.

(Vége köv.)

Hajtóvadászat.

Szombaton délután nagy roményekkel vonultunk ki a Katrova aljában szunnyadó koresmába, s találkoztva az előrement vadászokkal, szőttük nagyreményű terveinket a vasárnapi hajtóvadászatra, melyen teméntelen mennyiségű vaddisznót, medvét, farkast, dühös-czinegét s talán még vizilovat is akartunk összelövöldözni. Vacsora után kiki elmondotta legnevezetesebb vadászalandját, beleszóva a suhanckori szerelmi vadászatokot is, melyeken sokkal szelidebb vadakra folyt a hajsza, s tiz óra felé aludni tértünk, hogy a fris erdei levegő hatása alatt a kopók és kuvaszok andalító esaholása mellett felüdítsük fáradt tagjainkat a nagy munkára. Tervünk csak részben sikerült, mivel lefeküdni ugyan lefektünk ki ágyba, ki a földre, ki pedig az illatos szénába, de aludni az éktelen kopóesaholás miatt teljességgel nem tudtunk. A sopran, alt, mezzo-sopran, tenor, bariton, bassus és az Ég tudná micsoda hangú és rangú kopók olyan változatos programot rögtönöztek, hogy arra, ha nem is szívesebben, de biztosabban felébredhetett örökös sirjából bármelyik ösrük, mint a Szent Mihály arkangyal ambiziozus trombitájára.

Reggelre megérkeztek az utóhadat képező vadászársak, megérkeztek a Kászomból jövő puskások és hajtók, élőkön Szultánnal, kinek ugyan csak a

neve török, mert feleségeinek a száma csak egy, hanem nagyra létező olyan híres medve vadász, hogy fölötlen puskával is halom számra tudja összelövelődni a vaddisznókat!

Egy-egy kopieza papamorgóval megerősítve sziveinket, felvonultunk a hegyek közé s megkezdettük az írtó munkát. Az első hajításban nem volt semmi s így nem is lőhettünk semmit; a másodikban szinte volt valami s mi is szinte lőttünk; a harmadikban már voltak nyulak, őzek, rókák és vaddisznók s ezek közül Gáspárék József egyet szerencsésen agyon is puffantott; a nyulakat, rókákat és őzeket nem bántottuk, mivel magasabb helyen azt így kívánták s a parancs is ilyen irányban volt kiadva. Különben könnyen megtarthattuk a tilalmat, mert könnyű ott tartózkodónak lenni, ahol nincs kivel beszélni.

A leterített vaddisznót nagy apparattal löhötték egy „tisztásra” s egyik ahhoz értő vadász, a hajtók és kutyák által képezett kör közepén ünnepélyesen feltrancsírozta, fenyőgallyakkal befőtte s aztán jó étvágygyal, melyet talán a zsákmány fölötti öröm is fokozott, megebédoltunk.

Ebéd után még két hajítást csináltunk, melyek egyike tökéletesen eredménytelen, a másik csak annyiban volt eredményes, hogy egy őz megmutatta magát a puskásoknak, de azok kegyelemből (?) engedték tovább szaladni a szegény párárt.

Aztán vendéglői szállásunkra ballagva jó étvágygyal megozsonnáltunk s szép csendben hazavonultunk anélkül, hogy az „utolsó hajításban” csak egy szelid disznó is akadott volna.

A hajtővadászati tehát részben még is sikerült, mert ha medve nem is, de egy vaddisznó mégis került.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Folyó év július havában történt, hogy Zabolán egy pár, barátságban élő család a fiataiságot „kosaras táncmulatság” rendezésére kérte fel.

A fiataiság a kérésnek helyet adott s miután a „Demián”-féle kertet a haszonélvezők felajánlották, az iskola helyiségét pedig az iskolaszéki elnök ur rendelkezésre bocsátotta: a mulatság (júl. 7-én) meg is tartatott. Így történt, hogy a „kosaras táncmulatság”, mely a szabadban kezdődött és az iskolában, mint „humanus” intézetben nyert befejezést: a „közjóra” semmit sem jövedelmezett, mint ahogy általában ilyen természetű mulatság nem is szokott.

A mulatságban azon a pár családon kívül igen sokan óhajtottak volna résztvenni, de, mert az a lehető legszűkebb körre volt tervezve, el kellett maradniuk.

A meg nem hívottak legnagyobb része nem volt „szűk” a „kosaras táncmulatság” fogalmával, mert azt nem értelmezte helyesen és ennek alapján haragot formált a mulatók ellen.

Eljárásunk helyességének kimutatása, de különösen a haragnak eloszlatása volt az indító ok arra nézve, hogy a magánjellegű mulatságot nyilvánosságra hozzuk.

Ez a tényállás.

Hogy mennyiben járt el mégis helyesen „Egy jelen nem volt, volt zabolai” akkor, midőn becses lapja 61-ik számában kiesinyeskedéssel beleavatkozott mások dolgaiba: annak elbírálását az olvasóközönségre bizzuk, mely ilyen dolgokban elfogulatlanul szokott ítélni.

Jelen volt.

Válasz „Egy jelen nem volt, volt zabolai”-nak a Tekintetes Szerkesztő Urhoz intézett levelére.

„Egy jelen nem volt, volt zabolai” felmászott az ugorkafának kimagasló csúcsára s onnan beszélőnhitten, elbizakodottan s fényes tehetségének gyenge szikrái által is elvakítva, olyan gunyosan és kiesinyeskedéssel, mintha ő volna egyedül az, ki nek egyetlen szavára vakon engedelmeskedik minden halandó ebben a környékben.

Kiesoda ön tulajdonképpen s miért avatkozik illetéktelenül mások dolgaiba? Miért használ sértő kifejezést egy társasággal szemben és miért sze-

mélyeskedik akkor, mikor éppen a közjót hangoztatja?

Megtámadni a tudósítót s annak ilyen uton tanácsot osztogatni, kifejezéseit bírálat alá venni s hozzá még helytelen idézés által gunyot üzni, bizony bizony ehhez nem a jó, hanem a szeszakarat sugallata kellett. Ez pedig nem szép jellemvonás. Hírsí, vagy nem uram, én sajnálom önt, mert úgy látom kötekedő, szerencsétlen természetű.

„Egyébiránt” köszönöm szíves jó tanácsait, de most az egyszer nem fogadhatom el, mert nincsen teljesen igaza.

Ha szabad kérdenem: ott volt-e „Demián” urnak a keresztelőlőn, hogy olyan jól tudja a nevét? Avagy az anyakönyvviz kivonatával rendelkezik talán? Egyiket sem hihetem el.

Honnan veszi hát mégis olyan bizonyosra, hogy „Demián” és nem más, mikor maga az illető sem írta állandóan egyformán a nevét?

Hja, most már sejtem! Önnek halála óráján meghagyta, hogy „Demián”-nek írja és így írassa másokkal is; pedig többször írt ő „Diemén”, „Dímény” nevet, mint „Demián”-t.

Hogy azon egy pár család összejövetele által létre jött társaságnak nem nyilvános jellegű s nem jótékony célra, — hanem a saját szórakoztatására — rendezett „kosaras mulatság” jótékony célra nem jövedelmezett semmit: az nagyon természetes. Azért volt az „kosaras táncmulatság.” S hogy mégis nyilvánosság előtt merészkedtem róla említést tenni: tudósításomból kivehető, hogy miért.

Miért volt épen a „Demián”-féle kertben és az iskolában, a Szerkesztő urhoz intézett levelemben szintén jeleztem.

Ugy volt és úgy van mai napig is, hogy családi jellegű mulatság nem hoz jövedelmet a közjóra s mégis nyilvánosságra kerül. Miért ne kerülhetne?

Vajon ön áldoz-e a közjóért annyit, mint ahogy a közjó melletti felszólalásából következtetni lehetne?

A tekintetben pedig, hogy néhai „Demián” urat nem követték, becsületot kérünk. Tessék elhinni, egyikünknek sem volt, s most sincs kedve ahhoz, hogy meghaljon s összes vagyonát a közjóra hagyja, csak azért, hogy önnek is öröme legyen.

Hogy egy egész társaság hol jár és mit tesz, ahhoz azt hiszem önnek semmi köze. Aligha fogja ön azt megérteni, hogy azon társaság egyes tagjainak annál kedvesebbé azt, hogy az egésznek rendelkez-hossék. Az „eszem-izsom” társaság tagjainak a kertben és az iskolában nem csak volt, de van és lesz is helyük, mert azok az iskola érdekében, ha többet sem is, de annyit mindenesetre tettek és tesznek, mint az „Egy jelen nem volt, volt zabolai.”

Ugyan mondja csak tisztelt uram, hogyan jön ön ahhoz, hogy azon pár tisztességes családból álló társaságnak az „eszem-izsom” megalázó jelzőt adja? Legyen meggyőződve, hogy sem a társaságra, sem az egyes tagokra nem illik az, miért is azt, mint sértő kifejezést úgy a magam részéről, mint az egész társaság nevében visszautasítom.

Gunyos modorra általában azt jegyzem meg, hogyha máskor valakinek szavait idézni akarja, másolja le helyesebben, avagy ha nem tudná, hogy miképpen szoktak idézőjel közé tenni, vegye elő a nyelvtant és nézze meg.

Jelen volt.

Irodalom.

— „Röptében a Nagyvitág körül.” Most küldték be nekünk ez előnyösen ismert vállalat 8-ik füzetét, mely úgy a fényképek változatos összeállítására, mint művészi kivitel dolgában méltó társa az előbbieknél. — Az Eiffel-torony fényképe nyitja meg a füzetet. Nem sablonos ábrázolás, hanem élethű fénykép a torony környezetével, melyből különösen az előtte elhelyezett monumentális szökőkut ragadja meg figyelmünket. Ezt követi egy aligí mór aszonyokról eszközölt fényképfelvétel; Damaszkus városának lát képe; az Alhambra mirtus udvara; Leonardo da Vinci szobra Milanóban; egy eredeti felvétel az egyiptomi nagy piramis hegy megmászásáról; a világ egyik csodája: a pisai ferde torony; a középkor borzalmas, de festői szép emléke; a sóhajok hídja Velencében; Coreggio mesterműveinek, a „Szent ój” című festménynek fényképmásolata; a kopponhágai Rosenberg palota, mely királyi lak volt egykoron. Ezt ismét egy művészi al-

kotásnak: Fedinek „Polixena elrablása” című szoboresorozatának fényképe követi. A következő kép Ázsiába, keleti Japánba vezet, s a Nagy Buddha arcképét mutatja be. Innen egy kis kerülővel Ausztráliában jutunk és Sidney városát tekintethetjük meg. Ezt az új német iskola egyik legszebb festményének: Richter Gusztáv Pyramis-építésének másolata követi; majd a velencei dogge-palota egyik udvarában gyönyörködhetünk, míg a füzetnek méltó befejezését California egyik vadregényes pontjának a Glacier Pointnek fényképe képezi. Ez az 1000 méter magas, kolosszális függőleges sziklás hegy abban a pillanatban lett lefényképezve, mikor a tetején levő kiugró sziklatömbön éppen egy angol turista-csoport tekint le a szédítő mélységbe. — Ez a füzet is, mint a többi vidékre küldve 35 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre (16 füzet) 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral. Említésre méltó, hogy az Egyetértés kiadóhivatala még egy külön meglopetést is tartogat a diszmű vásárlói számára. Ugyanis mindenkinek, a ki az egész művet megszerzi, az egyes füzetekhez csatolt szelvények visszaszolgáltatása mellett, csak a posta és csomagolási költségek megtérítésével ingyen megküldi Koppay József festőművész-tanár hazánkfia egyik bájos festményének: a Sölyom vadászóknak remek másolatát, melyről legközelebb bővebben fogunk megemlékezni.

Ujdonságok.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Mihály Jánosbrassói kir. törvényszéki albirót a brassói kir. járás bírósághoz mint végleges székhelyére rendelte ki.

— **Mulatság.** A Kézdivásárhelyen szünidőző tanuló ifjuság mulatásának rendezése hangyszorgalommal folyik. A meghívókat már mind szétbordahták és ma a terem díszítéséhez fogtak, amelyre az ifjuság most is kiváló gondot fordít. Ez alkalommal, minthogy az előbbi években mindig a terem szűk volta miatt panaszkodtak, mind a két sor páholy ki lesz hordva a szinkörből, s így a tánczó-párok kevésbé lesznek kitéve egy-egy barátságos oldalbalokés veszélynek. Mindazonáltal, — tekintve a minden irányban mutatkozó nagy érdeklődést — nem mornék egy tyukszembiztosító részvnyársaságot jó üzlettel kecsgetni. A humanus cél, mely az ifjuságot lelkesíti, meg is érdemli, hogy a legjobb sikert kívánjuk nekik.

— **A székielek érdekében.** Kereskedelemügyi m. kir. miniszter 52674 sz. VI. Méltóságos főispán ur! Kapsolatban az 1891. évi április hó 12-én 9616 sz. a. kiadott leirattal értesitem Méltóságodat, hogy a m. kir. vas- és acélglyár felügyelő bizottságától hozzám f. évi 17456 sz. a. föltérjesztett jelentés szerint a f. é. június hó 15-e óta a budapesti gépgyárba négy székiek vidéki munkás vétetett fel és pedig egy vasesztergályos, egy vasgylus, egy géplakatos és egy építő lakatos és hogy a jövő hónapban több ügyes vasesztergályos és vasgylusra lesz szükség. A díósgyári gyárban a fölyött hónapban egy székiek vidéki munkás és pedig egy vasöntő vétetett fel. Egyben felhivom Méltóságodat, hogy a szükségéseket a szokott módon közzététván a fölvételért kérelmezők érdekében közvetlenül forduljon nevezott gyárak felügyelő bizottságához. Fogadjon Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. Budapesten, 1895. július 26-án. A miniszter helyett: Vörös s. k. államtitkár.

— **Az ellopott posztikiszti következményei.**

Anno 1884 január 5-én, egy verőfényes nap délutánján a budapesti főposta perronjáról idáig ismeretlen utakon eltűnt egy 240.000 frtot tartalmazó ládieska. Azóta sokszor napirendre térték a ládieska fölött, melynek sem tartalmát, sem boldog tulajdonosát nem bírták mostanig kifürkészni. Most tizenegy kemény esztendő viszontagságai után az ősz szakállú Szakáll Ferencz a budapesti főkapitány-helyettes előtt feltárta a ládieska titkát, s szép esendesen elmondogatta, hogy annak tartalmából akarja egy Csombor Imre nevű vendéglős sokat hányatott életének hátralévő napjait verőfényessé tenni. E felfedezés után Csombor urat kedves ölete párfával és egy pár czinkostársával együtt, az államrendőrség vette pártfogásába. Csombor gazda azt hiszi, hogy miután a dolog amugy is elévült: nem fog büntetést kapni. Ez megtörténhetik, de az is meg, hogy a 240.000 frtoeska verőfényében nem fog sütkérezni Csombor uram!

Hirdetések.

Hamisított fekete selyem. Égessünk el egy kis mintát a venni szándékoló selyemből s a hamisítás rögtön kiderül. Mert, míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kiálszik, maga után csak egy barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsíros színű, szalonnás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sőt a valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (es. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhöz szállítva, postabéres vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elfintéztetnek.

Sz. 1088. ki.
1895.

Hirdetmény.

Alólírt város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1890. évi I. törv. ezikk alapján alkotott szab. rendelet értelmében a községi közutakra vonatkozó közmunka összeírása e hó 22-ig a gazdasági tanácsosi irodán közszemlére ki van téve s azt a hivatalos órák alatt minden érdekelt fél megtekintheti, s arra vonatkozó észrevételeit e hó 27-ig beadhatja.

Kézdi-Vásárhelyt, 1895. augusztus hó 11-én.

A város tanácsa.

472. szám.
1895.

Árverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1895. évi 3855. számú végzése következtében Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd által képviselt kézdivásárhelyi árva leány ház javára alsócsernátoni Domokos Tamás ellen 980 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt 1350 és frtra becsült nagy ökrök, lovak, bivalok, tűzifa öl számban álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. bíróság 3855-1895. számú végzése folytán 980 frt tőkekövetelés, ennek 1893. évi június hó 19. napjától járó 6 százalékos kamatai és pedig összesen 41 frt 72 kban bírósággal már megállapított költségek erejéig **Alesernáton község házában** leendő esz-közlésére 1895. évi augusztus 31. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. évi t. cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt K.-Vásárhelyt, 1895. augusztus hó 9. napján.

Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

(108.) 1

SCHISSER PÁL

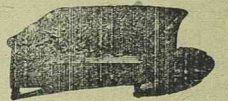
első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle **divány ottománok** faragott tömören hajlított **faszékek**, és **függönytartók**, **tükrök**, **toilett-asztalok**, **lőszőr** és **tengerifü matrácok**, **gyermekmekcsik** és **sodronyagybetétek** galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 forint.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(111) 2-20.

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron

felvétetnek.

M. kir. államvasutak.

Érvényes 1895. május 1-től.

MENETREND. PREDEÁL—NAGYVÁRAD.

Keleti vonal.

Érvényes 1895. május 1-től.

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	érk. ind.	regg. 5.08 este 7.43	d. u. 2.45	Medgyes	ind.	regg. 10.55 éjjel 12.46	
Botfalva	"	5.39 8.07		Kis-Kapus (vend., elág. Szob. felé)	érk. ind.	11.14 1.00	
Földvár	"	5.58 8.23		"	ind.	11.29 1.18	
Mogyorós	"	6.17 8.43		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 1.10	2.49 este 7.59	
Apáca	"	6.36 8.57		"	ind.	1.45 3.42	" 8.06
Köpecz	"	6.55 9.16		Nagy-Enyed	ind.	2.11 4.03	
Agostonfalva	"	7.02 9.22		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	érk. ind.	2.56 4.37	
Alsó-Rákos	"	7.19 9.38		"	ind.	3.06 4.41	
Homoród	"	7.45 10.02		Gyéres (elágazás Torda felé)	érk. ind.	3.43 5.15	
Kacsa	"	8.02 10.15		"	ind.	3.53 5.21	
Bene	"	8.23 10.36		Kolozsvár (vendéglő)	érk. ind.	5.45 regg. 6.45	10.45
Erked	"	8.43 10.51		"	este 6.14	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	9.12 1.06		Nagy-Várad (vendéglő)	érk. ind.	10.44 11.17	2.19
Segesvár (vendéglő)	érk. ind.	9.13 11.32		"	ind.	11.04 d. u. 11.32	2.26
		9.35 11.39		Budapest	érk.	regg. 7.00 este 6.20	regg. 7.25

Expresz-vonat Brassóból ind. 10 óra 19 p. este, Budapestre érke. Aradon át 10 perccel.

Kézdi-Vásárhely—brassói vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel	4.00 délelőtt 10.25 délután 2.37		Brassó	ind. reggel	5.20 reggel 8.50 délután 3.05	
Imecsfalva		4.17 10.38	2.54	Szász-Hermány		5.35 9.09	3.24
Páva-Zabola		4.34 10.51	3.11	Prázmár		5.53 9.33	3.48
Kovácsna		4.55 11.08	3.43	Kökös		6.04 9.46	4.01
Barátos		5.18 11.24	4.08	Uzon		6.15 10.06	4.21
Nagy-Borosnyó		5.35 11.38	4.27	Kilyén		6.27 10.21	4.36
Eresztvény		5.55 11.55	4.48	Sepsi-Szentgyörgy		6.45 10.49	5.14
Sepsi-Szentgyörgy		6.36 p. u. 12.25	5.28	Eresztvény		7.07 11.17	5.42
Kilyén		6.46 12.33	5.38	Nagy-Borosnyó		7.24 11.47	6.09
Uzon		7.02 12.46	5.54	Barátos		7.45 12.16	6.38
Kökös		7.15 12.56	6.07	Kovácsna		8.08 12.42	7.08
Prázmár		7.42 1.16	6.34	Páva-Zabola		8.19 1.01	7.21
Szász-Hermány		8.02 1.32	6.54	Imecsfalva		8.31 1.19	7.36
Brassó	érk.	8.20 1.46	7.12	Kézdi-Vásárhely	érk.	8.45 1.37	este 7.54

Ny. Ifj. Jancsó Mózes-nél Kézdi-Vásárhelyt